

**АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА
ОСИГУРУВАЊЕ**

2639.

Врз основа на членовите 158-с точка 1) и 122 став (1) точки 2) и 3) од Законот за супервизија на осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/2002, 79/2007, 88/2008, 67/2010, 44/2011, 188/2013, 112/2014, 153/2015, 192/2015, 23/2016, 83/2018, 198/2018) и („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/2019), Советот на експерти на Агенцијата за супервизија на осигурување, па седница одржана на 7.8.2019 година, донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРА-
ВИЛНИКОТ ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА
ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ И ДЕТАЛНА СОД-
РЖИНА НА ГОДИШНИОТ ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБО-
ТЕЊЕТО НА ДРУШТВАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ
И/ИЛИ РЕОСИГУРУВАЊЕ****Член 1**

Во Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување („Службен весник на РМ“ бр. 5/11, 41/11, 64/11, 187/13 и 61/16), се менува Прилогот 3 Упатство за пополнување на финансиските извештаи со нов Прилог 3 Упатство за пополнување на финансиските извештаи:

ПРИЛОГ 3**УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ****1. ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
(БИЛАНС НА СОСТОЈБА)****1.1. ОПШТИ ОДРЕДБИ**

Во Извештајот за финансиска состојба (Билансот на состојба) се искажуваат средствата, обврските и капиталот на друштвата за осигурување на денот на пресметковниот период односно на денот на претходниот пресметковен период.

При составување на Извештајот за финансиска состојба (Билансот на состојба) во колоната 4 се внесуваат податоци за тековната деловна година а во колоната 5 се внесуваат податоци за претходната деловна година.

1.2. УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ на поединечните позиции во Извештајот за финансиска состојба (Билансот на состојба)**АКТИВА**

Позицијата бр. 001 со назив А - НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА - претставува збир од вредноста искажана на позициите бр. 002 и 003. Оваа позиција се однесува на средства во нематеријален облик кои се користат во работењето, за кои е отежнато предвидува-

на Република Северна Македонија

њсто на нивниот век на употреба, нивната преносливост, како и мерењето на идната економска корист. Нематеријални облици на средства се: гудвил, трошоци за развој, концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци, софтвер и останати слични права. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата конта 00.

Позицијата бр. 002 со назив **А (1) - Гудвил** се однесува на вредноста на гудвил-от стекнат преку деловно спојување кој сметководствено се третира во согласност со МСФИ 3 - Деловни комбинации. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 000.

Позицијата бр. 003 со назив **А (2) - Останати нематеријални средства** се однесува на трошоци за развој, концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци, софтвер и останати слични права. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 001, 002, 003, 004 и 009.

Позицијата бр. 004 со назив **Б - ВЛОЖУВАЊА** претставува збир од вредноста искажана на позициите бр. 005, 013, 021 и 041. Се однесува на сите вложувања на друштвото за осигурување, независно од изворите на средства (вложувања на средствата кои ја покриваат математичката резерва, вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви или вложувања од капиталот). На оваа позиција се искажува и вредноста на вложувањата на друштвото во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети.

Позицијата бр. 005 со назив **Б I - ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА** претставува збир од вредноста искажана на позициите бр. 006 и 009.

Земјините, градежни објекти и останати материјални средства се материјални вложувања кои служат за вршење на дејноста, но и такви кои не служат за вршење на дејноста, од кои се очекува да имаат корисен век подолг од една година.

Земјините, градежните објекти и останатите материјални средства, без разлика дали се за вршење на дејност или не, се мерат според нивната набавна вредност, намалена за акумулираната амортизација и за акумулираните загуби поради безвреднување.

Друштвото за осигурување кое се стекнало со земјините, градежни објекти и останати средства има обврска веднаш по стекнувањето, да ангажира независен/ни проценител/и кој/кои ќе изврши/ат проценка на земјините, градежните објекти и останатите средства. При проценката може да се применат повеќе од една методологија кои може да резултираат со различни проценети вредности.

Агенцијата за супервизија на осигурување може да ангажира независен/ни проценител/и кој/кои ќе изврши/ат проценка на земјините, градежните објекти и останатите средства на друштвото за осигурување. Трошоците за проценката се на товар на друштвото за осигурување.

Друштвото за осигурување е должно да ја признае и евидентира во сметководството најниската вредност помеѓу добиените проценети вредности и сметководствената вредност на датумот на проценка.

Разликата помеѓу пониската проценета вредност и сметководствената вредност на датумот на проценка на земјините, градежните објекти и останатите материјални средства друштвото за осигурување ја признава во согласност со сметководствените правила за признавање на загуби поради безвреднување во пресметковниот период кога го добило извештајот за извршена проценка.

Доколку најниската проценета вредност е повисока од сметководствената вредност, друштвото за осигурување ја признава сметководствената вредност, а информацијата за извршена проценка ја објавува во белешките од финансиските извештаи на крајот на годината.

Во однос на поимите кои се користат во овој правилник, како и за останатите барања кои не се предмет на регулирање во овој правилник, а се однесуваат на признавањето, последователното мерење и обелоденувањето за земјиште, градежни објекти и останати материјални средства се применуваат соодветните меѓународни сметководствени стандарди и меѓународните стандарди за финансиско известување кои се однесуваат на Недвижности, постројки и опрема и Вложувања во недвижности.

Позицијата бр. 006 со назив **Б I (1) - Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста** претставува збир од вредноста искажана на позициите бр. 007 и 008 и се однесува на земјиште и градежни објекти кои друштвото за осигурување ги користи при вршење на својата дејност.

На позицијата бр. 007 со назив **Б I (1.1) - Земјиште** се искажува износот евидентиран на контото 010, како и дел од вредноста искажана на контата 013, 014, 015 и 016.

На позицијата бр. 008 со назив **Б I (1.2) - Градежни објекти** се искажува износот евидентиран на контото 011, како и дел од вредноста искажана на контата 013, 014, 015 и 016.

Позицијата бр. 009 со назив **Б I (2) - Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста** претставува збир од вредноста искажана на позициите бр. 010, 011 и 012.

На позицијата бр. 010 со назив **Б I (2.1) - Земјиште** се искажува износот евидентиран на контото 020, како и дел од вредноста искажана на контата 023, 024 и 025.

На позицијата бр. 011 со назив **Б I (2.2) - Градежни објекти** се искажува износот евидентиран на контото 021, како и дел од вредноста искажана на контата 023, 024 и 025.

На позицијата бр. 012 со назив **Б I (2.3) - Останати материјални средства** се искажува износот евидентиран на контата 022 и 029, како и дел од вредноста искажана на контата 023, 024 и 025.

Позицијата бр. 013 со назив **Б II - ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ** претставува збир од вредноста искажана на позициите бр. 014, 015, 016, 017, 018, 019 и 020. Оваа позиција ги опфаќа финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети. На оваа позиција се искажува вредноста на вложувањата на друштвото за осигурување во други друштва во кои друштвото за осигурување поседува акции со право на глас и удели во износ поголем од 50% сопственост, односно права на управување во друштвото со што се остварува мнозинско учество во друштвото. Овие вложувања друштвото за осигурување ги вреднува и прикажува во согласност со МСС 27 - Консолидирани и посебни финансиски извештаи. Во вложувања на друштвото за осигурување во придружени друштва се прикажуваат вложувањата на друштвото за осигурување во други друштва во кои друштвото поседува акции со право на глас и удели од 20% до 50% сопственост, односно право на управување во друштвото, со што се остварува значајно учество во работењето и деловната политика на друштвото чии акции и удели се стекнати. Овие вложувања друштвото ги искажува и вреднува во своите финансиски извештаи во согласност со МСС 28 - Вложувања во придружени ентитети. На истата позиција се прикажуваат и

вложувањата во друштва во кои друштвото за осигурување нема учество. Овие вложувања друштвото за осигурување ги искажува и вреднува во согласност со МСС 31 - Учества во заеднички вложувања.

На позицијата бр. 014 со назив **Б II (1) - Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници** се искажува износот евидентиран на контата 03002, 03012, 03022 и 03032.

На позицијата бр. 015 со назив **Б II (2) - Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници** и заеми на друштвата во група - подружници се искажува износот евидентиран на контата 03000, 03001, 03003, 03010, 03011, 03013, 03020, 03021, 03023, 03030, 03031 и 03033.

На позицијата бр. 016 со назив **Б II (3) - Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во придружени друштва** се искажува износот евидентиран на контата 03102, 03112, 03122 и 03132.

На позицијата бр. 017 со назив **Б II (4) - Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва** и заеми на придружени друштва се искажува износот евидентиран на контата 03100, 03101, 03103, 03110, 03111, 03113, 03120, 03121, 03123, 03130, 03131 и 03133.

На позицијата бр. 018 со назив **Б II (5) - Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници** се искажува износот евидентиран на контата 03004, 03009, 03014, 03019, 03024, 03029, 03034 и 03039.

На позицијата бр. 019 со назив **Б II (6) - Останати финансиски вложувања во придружени друштва** се искажува износот евидентиран на контата 03104, 03109, 03114, 03119, 03124, 03129, 03134 и 03139.

На позицијата бр. 020 со назив **Б II (7) - Вложувања во заеднички контролирани ентитети** се искажува износот евидентиран на контото 032.

Позицијата бр. 021 со назив **Б III - ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА** претставува збир на вредноста искажана на позицијата бр. 022, 025, 030, 035 и 040. Оваа позиција се однесува на вложувањата на друштвата за осигурување во финансиски инструменти и финансиски средства, класифицирани во четири портфолија, со цел остварување приход. Сметководственото третман на овие вложувања е во согласност со МСС - 39 - Финансиски инструменти: признавање и мерење. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групите конта 04, 05, 06, 07 и 08.

Позицијата бр. 022 со назив **Б III (1) - Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување** претставува збир на вредноста искажана на позицијата бр. 023 и 024. На истата се искажува вредноста на финансиските вложувања на друштвото за осигурување во хартии од вредност и други финансиски инструменти кои друштвото за осигурување во согласност со МСС 39 - Финансиски инструменти, признавање и мерење и со својата деловна политика, ги класифицирало во финансиски средства кои се чуваат до достасување. Во оваа категорија друштвото за осигурување може да ги класифицира инструментите кои имаат фиксен или определени плаќања и фиксно достасување и кои друштвото има намера и можност да ги чува до достасување, освен оние кои друштвото за осигурување при почетното признавање ги определило по објективна вредност преку билансот на успех, оние кои друштвото за осигурување ги класифицирало како расположливи за продажба и оние кои ја исполнуваат дефиницијата за заеми и побарувања во согласност со МСС 39 - Финансиски инструменти, признавање и мерење. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата конта 04.

На позицијата 023 со назив **Б III (1.1) - Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година** се искажува вредноста на вложувањата на друштвото за осигурување во должнички инструменти (обврзници, државни записи, комерцијални записи и др. хартии од вредност со фиксен принос) со рок на достасување до една година класифицирани како чувани до достасување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 040000, 040010, 040100, 040110, 040200, 040210, 040290, 041000, 041010, 041100, 041110, 041200, 041210, 041290, 042000, 042010, 042100, 042110, 042200, 042210, 042290, 043000, 043010, 043100, 043110, 043200, 043210 и 043290.

На позицијата 024 со назив **Б III (1.2) - Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година** се искажува вредноста на вложувањата на друштвото за осигурување во должнички инструменти (обврзници, државни записи, комерцијални записи и др. хартии од вредност со фиксен принос) со рок на достасување над една година, класифицирани како чувани до достасување. На оваа позиција се искажува вредноста искажана на контата 040001, 040011, 040101, 040111, 040201, 040211, 040291, 041001, 041011, 041101, 041111, 041201, 041211, 041291, 042001, 042011, 042101, 042111, 042201, 042211, 042291, 043001, 043011, 043101, 043111, 043201, 043211 и 043291.

Позицијата бр. 025 со назив **Б III (2) - Финансиски вложувања расположливи за продажба** претставува збир на вредноста искажана на позиција бр. 026, 027, 028 и 029. На истата се искажува вредноста на финансиските вложувања на друштвото за осигурување во хартии од вредност и други финансиски инструменти (кои, во согласност со МСС 39 - Финансиски инструменти - признавање и мерење и со својата деловната политика, друштвото за осигурување ги класифицира во финансиски средства расположливи за продажба. Со оваа позиција се опфатени инструментите кои не се чуваат до доспевање и кои не се чуваат за тргување, односно оние за кои не е позната намерата при купувањето (може да се предмет на продажба или може да се чуваат до доспевање). На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата конта 05.

На позицијата 026 со назив **Б III (2.1) - Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година** се искажува вредноста на вложувањата на друштвото за осигурување во должнички инструменти (обврзници, државни записи, комерцијални записи и др. хартии од вредност со фиксен принос) со рок на достасување до една година класифицирани како расположливи за продажба. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 050000, 050010, 050100, 050110, 050200, 050210, 050290, 051000, 051010, 051100, 051110, 051200, 051210, 051290, 052000, 052010, 052100, 052110, 052200, 052210, 052290, 053000, 053010, 053100, 053110, 053200, 053210 и 053290.

На позицијата 027 со назив **Б III (2.2) - Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година** се искажува вредноста на вложувањата на друштвото за осигурување во должнички инструменти (обврзници, државни записи, комерцијални записи и др. хартии од вредност со фиксен принос) со рок на достасување над една година класифицирани како расположливи за продажба. На оваа позиција се искажува вредноста искажана на контата 050001, 050011, 050101, 050111, 050201, 050211, 050291, 051001, 051011, 051101, 051111, 051201, 051211, 051291, 052001, 052011, 052101, 052111, 052201, 052211, 052291, 053001, 053011, 053101, 053111, 053201, 053211 и 053291.

на Република Северна Македонија

На позицијата 028 со назив **Б III (2.3.) - Акции, удели и останати сопственички инструменти** се искажува вредноста на вложувањата на друштвото за осигурување во сопственички инструменти (акции и удели) класифицирани како расположливи за продажба. На оваа позиција се искажува вредноста искажана на контата 050002, 050012, 050212, 050292, 051002, 051012, 051202, 051212, 051292, 052002, 052012, 052212, 052292, 053002, 053012, 053202, 053212 и 053292.

На позицијата 029 со назив **Б III (2.4.) - Акции и удели во инвестициски фондови** се искажува вредноста на вложувањата на друштвото за осигурување во акции и удели во инвестициски фондови класифицирани како расположливи за продажба. На оваа позиција се искажува вредноста искажана на контата 05022, 05122, 05222 и 05322.

Позицијата бр. 030 со назив **Б III (3) - Финанасни вложувања за тргување** претставува збир на вредноста искажана на позицијата бр. 031, 032, 033 и 034. На истата се искажува вредноста на вложувањата на друштвото за осигурување во хартии од вредност и други финансиски инструменти кои друштвото за осигурување, во согласност со МСС 39 и со својата деловна политика, ги класифицирало во финансиски средства кои се чуваат за тргување (по објективна вредност преку билансот на успех). На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата конта 06.

На позицијата 031 со назив **Б III (3.1.) - Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година** се искажува вредноста на вложувањата на друштвото за осигурување во должнички инструменти (обврзници, државни записи, комерцијални записи и др. хартии од вредност со фиксен принос) со рок на достасување до една година, класифицирани во портфолиото за тргување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 060000, 060010, 060100, 060110, 060200, 060210, 060290, 061000, 061010, 061100, 061110, 061200, 061210, 061290, 062000, 062010, 062100, 062110, 062200, 062210, 062290, 063000, 063010, 063100, 063110, 063200, 063210 и 063290.

На позицијата 032 со назив **Б III (3.2.) - Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година** се искажува вредноста на вложувањата на друштвото за осигурување во должнички инструменти (обврзници, државни записи, комерцијални записи и др. хартии од вредност со фиксен принос) со рок на достасување над една година, класифицирани во портфолиото за тргување. На оваа позиција се искажува вредноста искажана на контата 060001, 060011, 060101, 060111, 060201, 060211, 060291, 061001, 061011, 061101, 061111, 061201, 061211, 061291, 062001, 062011, 062101, 062111, 062201, 062211, 062291, 063001, 063011, 063101, 063111, 063201, 063211 и 063291.

На позицијата 033 со назив **Б III (3.3.) - Акции, удели и останати сопственички инструменти** се искажува вредноста на вложувањата на друштвото за осигурување во сопственички инструменти (акции и удели), класифицирани во портфолиото за тргување. На оваа позиција се искажува вредноста искажана на контата 060002, 060012, 060212, 060292, 061002, 061012, 061202, 061212, 061292, 062002, 062012, 062212, 062292, 063002, 063012, 063202, 063212 и 063292.

На позицијата 034 со назив **Б III (3.4.) - Акции и удели во инвестициски фондови** се искажува вредноста на вложувањата на друштвото за осигурување во акции и удели во инвестициски фондови класифицирани во портфолиото за тргување. На оваа позиција се искажува вредноста искажана на контата 06022, 06122, 06222 и 06322.

Позицијата бр. 035 ознака **Б III (4) - Депозити, заеми и останати пласмани** претставува збир на вредноста искажана на позиција бр. 036, 037, 038 и 039. На истата се искажува вредноста на вложувањата на друштвата за осигурување во депозити (краткорочни и долгорочни) во банки и останати кредитни институции, дадени заеми (вклучувајќи ги депозитите и заемите со девизна клаузула, краткорочни и долгорочни), побарувањата по основ на дадени гаранции и останати пласмани. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата конта 08.

На позицијата бр. 036 со назив **Б III (4.1.) - Дадени депозити** се искажува износот евидентиран на контото 080.

На позицијата бр. 037 со назив **Б III (4.2.) - Заеми обезбедени со хипотека** се искажува износот евидентиран на контото 0810.

На позицијата бр. 038 со назив **Б III (4.3.) - Останати заеми** се искажува износот евидентиран на контото 0811.

На позицијата бр. 039 со назив **Б III (4.4.) - Останати пласмани** се искажува износот евидентиран на контата 083 и 089.

Позицијата бр. 040 со назив **Б III (5) - Деривативни финансиски инструменти** се однесува на деривативните финансиски инструменти чувани за тргување, вградените деривативи и деривативните финансиски инструменти чувани за управување со ризик. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата конта 07.

Позицијата бр. 041 со назив **Б IV - ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВАТА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ** се однесува на износи на побарувања на друштва за осигурување кои вршат работи на активно реосигурување по основ на депозити дадени на друштва цеденти. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 133.

Позицијата бр. 042 со назив **В - ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ** претставува збир на вредноста искажана на позиција бр. 043, 044, 045, 046, 047, 048 и 049. На оваа позиција се искажува износот на делот за реосигурување во бруто техничките резерви кој заедно со него износот на технички резерви резолуваат бруто износот на техничките резерви искажан на соодветна позиција од Пасивата на Билансот на состојба - Технички резерви.

На позицијата бр. 043 со назив **В (1) - Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија** се искажува делот за реосигурување во вкупните бруто резерви за преносни премии. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 6001.

На позицијата бр. 044 со назив **В (2) - Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичка резерва** се искажува делот за реосигурување во вкупната бруто математичка резерва. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 6011.

На позицијата бр. 045 со назив **В (3) - Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети** се искажува делот за реосигурување во вкупните бруто резерви за штети. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 6031 и 6041.

На позицијата бр. 046 со назив **В (4) - Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти** се искажува делот од реосигурување во вкупните бруто технички резерви кои се однесуваат на резервите за бонуси и попусти и искажува износ евидентиран на контото 6051.

На позицијата бр. 047 со назив **В (5) - Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквализационата резерва** се искажува делот од реосигурување во вкупните бруто технички резерви кои се однесуваат на резервите за бонуси и попусти и искажува износ евидентиран на контото 6061.

На позицијата бр. 048 ознака **В (6) - Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останати технички резерви** се искажува делот од реосигурување во вкупните бруто останати технички резерви. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 6071.

На позицијата бр. 049 ознака **В (7) - Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложување е на товар на осигуреникот** се искажува делот за реосигурување во вкупните бруто технички резерви кои се издвојуваат по однос на договори за осигурување на живот каде инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 6021.

Позицијата бр. 050 со назив **Г - ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)** ги опфаќа финансиските вложувања кои се искажуваат, признаваат и вреднуваат во согласност со МСС 39 - Финансиски инструменти: признавање и мерење, донесената сметководствена политика како и во согласност со одредбите од договорот за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата конта 09.

Позицијата 051 со назив **Д - ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА** претставува збир на износот искажан на позициите 052 и 053.

Позицијата 052 со назив **Д (1) - Одложени даночни средства** се однесува на износот на данок на добивка кој може да се надомести во наредните периоди како привремени разлики кои можат да се одбијат, како и пренесени неискористени даночни ослободувања или загуби кои сметководствено се вреднуваат во согласност со МСС 12 - Данок на добивка. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 198.

Позицијата 053 со назив **Д (2) - Тековни даночни средства** се однесува на износот на данок на добивка кој треба да се плати на добивката која е предмет на оданочување за тековниот пресметковен период која сметководствено се вреднува во согласност со МСС 12 - Данок на добивка. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 170.

Позицијата бр. 054 со назив **Д - ПОБАРУВАЊА** претставува збир на вредноста искажана на позиција бр. 055, 059, 063 и 067.

Позицијата бр. 055 со назив **Д I - ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ** претставува збир на вредноста искажана на позиција бр. 056, 057 и 058. Истата ги опфаќа побарувањата од осигурениците и побарувањата од застапниците, односно посредниците во осигурувањето.

Позицијата бр. 056 со назив **Д I (1) - Побарувања од осигуреници** ги опфаќа побарувањата на друштвото за осигурување по основ на премија за осигурување од

осигуреници по основ на сите склучени договори за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 120, 121 и дел од вредноста искажана на конто 129.

Позицијата бр. 057 со назив **Д I (2) - Побарувања од посредници** ги опфаќа побарувањата на друштвото за осигурување по основ на премија за осигурување од застапници, односно посредници по основ на склучените договори за осигурување и поврат на провизија по основ на склучени договори за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на конто 122 и дел од вредноста искажана на конто 129.

Позицијата бр. 058 со назив **Д I (3) - Останати побарувања од непосредни работи на осигурување** ги опфаќа останатите побарувања од непосредни работи на осигурување на друштвото за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на конто 128 и дел од вредноста искажана на конто 129.

Позицијата бр. 059 со назив **Д II - ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ** - претставува збир на вредноста искажана на позиција бр. 060, 061 и 062 и ги опфаќа побарувањата на друштвото за осигурување, односно реосигурување по основ на премија за соосигурување и реосигурување, по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување и останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување.

Позицијата бр. 060 со назив **Д II (1) - Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување** ги опфаќа побарувањата по основ премија за соосигурување и активно реосигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 130, 131, 132 и дел од вредноста искажана на конто 139.

Позицијата бр. 061 со назив **Д II (2) - Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување** ги опфаќа побарувањата по учество во надомест на штети од работи на соосигурување и активно реосигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 140, 141, 142 и дел од вредноста искажана на конто 149.

Позицијата бр. 062 со назив **Д II (3) - Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување** ги опфаќа останатите побарувања по основ на работи на соосигурување и реосигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на конто 138 и дел од вредноста искажана на контата 139, 148 и 149.

Позицијата бр. 063 со назив **Д III - ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА** претставува збир на вредноста искажана на позиција бр. 064, 065 и 066 и ги опфаќа побарувањата од други работи на осигурување, побарувањата по основ на приноси од вложувања и останатите побарувања.

Позицијата бр. 064 со назив **Д III (1) - Останати побарувања од непосредни работи на осигурување** ги опфаќа побарувањата на друштвото за осигурување по основ на право на регрес, побарувања од други друштва за осигурување по основ на услужно исплатени штети, побарувањата по основ на надомест за услужно исплатени штети, побарувања од Гарантен фонд по основа на штети предизвикани од непознати и неосигурени моторни возила, побарувањата по основ на провизија од реосигурување, побарувања по основ на дадени аванси и останати побарувања. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата конта 15.

Позицијата бр. 065 со назив **Д III (2) - Побарувања по основ на финансиски вложувања** ги опфаќа побарувањата на друштвото за осигурување по основ на камати, дивиденди, учество во добивка, приходи од намнати и слично. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата конта 16.

на Република Северна Македонија

Позицијата бр. 066 со назив Д III (3) - Останати побарувања ги опфаќа останатите побарувања од работењето, како што се побарувања по основ на даноци, побарувања од вработени, побарувања од купувачи, побарувања по основ на дадени депозити, аванси и кауции и останатите побарувања од работењето. На оваа позиција се искажува износ евидентиран на контата 171, 172, 173, 174, 175, 179, како и дел од вредноста евидентирана на konto 178.

Позицијата бр. 067 со назив Д IV - ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ се однесува на побарувања за капитал кој уште не е уплатен (во целост или делумно) од страна на акционерите при емисија на акции на друштвото за осигурување. На оваа позиција се искажува дел од износот евидентиран на контото 178.

Позицијата бр. 068 со назив Е - ОСТАНАТИ СРЕДСТВА претставува збир на вредноста искажана на позиција бр. 069, 072 и 077.

Позицијата бр. 069 со назив Е I - МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ ЗА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) претставува збир на вредноста искажана на позиција бр. 070 и 071.

Позицијата бр. 070 со назив Е I (1) - Опрема се однесува на опремата која друштвото за осигурување ја користи за вршење на дејноста. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 012, како и дел од вредноста искажана на контата 013, 014, 015 и 016.

Позицијата бр. 071 со назив Е I (2) - Останати материјални средства. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 019 како и дел од вредноста искажана на контата 013, 014, 015 и 016.

Позицијата бр. 072 со назив Е II - ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ претставува збир на вредноста искажана на позиција бр. 073, 074, 075 и 076.

Позицијата бр. 073 со назив Е II (1) - Парични средства во банка се однесува на парични средства на друштвото за осигурување на деловни сметки во банки овластени за вршење платен промет. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 100, 102 и 104.

На позицијата бр. 074 со назив Е II (2) - Парични средства во благајна се искажува износ евидентиран на контата 103 и 105.

Позицијата бр. 075 со назив Е II (3) - Издвоени парични средства за покривање на математичка резерва се однесува на парични средства на друштвото за осигурување на посебни сметки отворени кај банки овластени за вршење на платен промет, преку кои друштвото за осигурување прима уплати и врши исплати во врска со работи поврзани со средствата кои ја покриваат математичката резерва. На оваа позиција се искажува износ евидентиран на контото 101.

Позицијата бр. 076 со назив Е II (4) - Останати парични средства и парични еквиваленти ги опфаќа останати парични средства, чекови, меници и останати парични еквиваленти. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 106, 109, 110, 111, 112 и 119.

На позицијата бр. 077 со назив Е III - ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР се искажува износот евидентиран на класата conta 3.

Позицијата бр. 078 со назив Ж - АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА се однесува на активни временски разграничувања на друштвата за осигурување на идни пресметковни периоди. Оваа позиција претставува збир на вредноста искажана на позиција бр. 079, 080 и 081. На истата се искажуваат однапред пресметаните приходи, одложените трошоци и останати активни временски разграничувања.

Позицијата бр. 079 со назив Ж (1) - Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини претставува активно временско разграничување на однапред пресметаните приходи по основ на камати и наемнини. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на збирно konto 190.

Позицијата бр. 080 со назив Ж (2) - Одложени трошоци за стекнување претставува активно временско разграничување на однапред платени трошоци за стекнување на осигурување. На оваа позиција се искажува износ евидентиран на збирно konto 192.

Трошоците за стекнување се капитализираат и се одбиваат од трошоците во однос на признаениот приход од премијата. За да се поврзат трошоците за стекнување со поврзаниот приход од премија, трошоците за стекнување се распределуваат по договори за осигурување, односно по класи на осигурување, кои се конзистентни со начинот на кој друштвото за осигурување ги признава приходите од полисираниата премија, односно се конзистентни со начинот на мерење на профитабилноста по класи на осигурување. Трошоците за стекнување кои не се амортизирани се класифицираат како средства.

Друштвото за осигурување треба да утврди и редовно да ажурира документирани процедури за начинот на пресметка на одложените трошоци за стекнување. Сметководственото признавање и промената на вредноста на одложените трошоци за стекнување мора да биде соодветно документирано.

Позицијата бр. 081 со назив Ж (3) - Останати пресметани приходи и одложени трошоци се однесува на сите останати активни временски разграничувања на друштвото за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на збирните conta 191, 193 и 199.

Позицијата бр. 082 со назив З - НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ ги опфаќа вложувањата во материјални и нематеријални средства кои ги исполнуваат критериумите за класификација да се чуваат за продажба (или се вклучени во групата за отуѓување класифицирани како да се чуваат за продажба), во согласност со МСФИ 5 - Нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинати работења. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 082.

Позицијата бр. 083 со назив S - ВКУПНА АКТИВА претставува збир на сите позиции искажани во активата, односно збир на вредноста искажана на позициите бр. 001, 004, 042, 050, 051, 054, 068, 078 и 082 (A+B+V+Г+Д+Г+Е+Ж+З).

Позицијата бр. 084 со назив И - ВОЊБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА се однесува на нереализирани регресни побарувања, дадени емства и гаранции, хартии од вредност и потенцијални хартии од вредност, вложувања и потенцијална добивка и останати активни војбилансни ставки. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на збирните conta 990, 991, 992, 993 и 994.

ПАСИВА

Позицијата бр. 085 со назив А - КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ претставува збир на вредноста искажана на од позиција бр. 086, 090, 091, 095, 101 и 103 а намалена за вредноста искажана на позициите 102 и 104. Истата се однесува на висината и износот на сопственичкиот капитал на друштвото која е составена од износот на запишан (акционерски) капитал, премија на смитирани акции (резерви на капитал), ревалоризациони резерви, нераспределена нето добивка или пренесена загуба и добивка или загуба за тековниот пресметковен период.

Позицијата бр. 086 со назив **A I - ЗАПИШАН КАПИТАЛ** се однесува на запишаниот акционерски капитал на друштвото за осигурување кој е потребно да се уплати во целост во пари и истиот не смее да биде понизок од износот утврден со закон. Оваа позиција претставува збир од вредноста искажана на позиција бр. 087, 088 и 089. На оваа позиција се искажува износ евидентиран на контата 900, 901 и 902.

На позицијата бр. 087 со назив **A I (1) - Запишан капитал од обични акции** се искажува износот евидентиран на контото 900.

На позицијата бр. 088 со назив **A I (2) - Запишан капитал од приоритетни акции** се искажува износот евидентиран на контото 901.

На позицијата бр. 089 со назив **A I (3) - Запишан а неуплатен капитал** се однесува на капиталот кој се уште не е платен од страна на акционерите на друштвото за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 902.

Позицијата бр. 090 со назив **A II - ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ** се однесува на делот од запишаниот капитал на друштвото кој претставува износ кој се јавува како резултат на продажба на акции по висока цена од нивната номинална вредност (капитална резерва). Се однесува на разликата помеѓу номиналната и продажната вредност на акциите. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 910 и 911.

Позицијата бр. 091 со назив **A III - РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА** претставува корекција на акционерскиот капитал, односно усогласување на акционерскиот капитал кое се врши во услови на инфлација со цел заштита на средствата на сопствениците. Ревалоризација претставува усогласување на номиналната вредност на монетарните и немонетарните позиции на активата и акционерскиот капитал поради промена на цената на производите. Ревалоризацијата произлегува од вредносното усогласување на поединечни ставки на средствата на друштвото за осигурување (недвижности, финансиски средства) во согласност со нивниот сметководствен третман, во согласност со МСС 39 - Финансиски инструменти: признавање и мерење и МСС 16: Недвижности, постројки и опрема. Оваа позиција претставува збир од вредноста искажана на позиција бр. 092, 093 и 094.

Позицијата бр. 092 со назив **A III (1) - Материјални средства** претставува ререализирана добивка, односно загуба која произлегува од вредносно усогласување на материјалните средства. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 931.

Позицијата бр. 093 со назив **A III (2) - Финансиски вложувања** претставува нереализирана добивка/загуба која произлегува од вредносно усогласување на финансиските вложувања класифицирани во портфолиото расположливи за продажба кои сметководствено се третирали во согласност со МСС 39 - Финансиски инструменти: признавање и мерење. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 932.

Позицијата бр. 094 со назив **A III (3) - Останати ревалоризациони резерви** претставува нереализирана добивка/загуба која произлегува од вредносно усогласување на останати средства (на пр. нематеријални средства). На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 939 и 930.

Позицијата бр. 095 со назив **A IV - РЕЗЕРВИ** се однесува на резерви на друштвата за осигурување кои се издвојуваат од добивката на друштвото за осигурување по оданочување. Истите можат да бидат законски (обврски кои произлегуваат од закон), статутарни (во согласност со статутот на друштвото) и останати резерви во зависност од потребите на друштвото (освен ревалоризационите резерви). Оваа позиција претставува збир

од вредноста искажана на позиција бр. 096, 097, 098 и 100 а намалена за вредноста искажана на позицијата 099.

Позицијата бр. 096 со назив **A IV (1) - Законски резерви** се однесува на резервите на друштвото кои е должно да ги издвојува во согласност со член 70 од Законот за супервизија на осигурување. На оваа позиција се искажува износ евидентиран на контото 9210.

Позицијата бр. 097 со назив **A IV (2) - Статутарни резерви** се однесува на резерви кои друштвото може да ги издвојува и користи само за намена одредена со Статутот на друштвото. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 9212.

На позицијата бр. 098 со назив **A IV (3) - Резерви за сопствени акции** се искажува износот евидентиран на збирното konto 9211.

На позицијата бр. 099 со назив **A IV (4) - Откупени сопствени акции** се искажува износот евидентиран на збирното konto 922. Оваа позиција претставува одбитна ставка на капиталот.

Позицијата бр. 100 со назив **A IV (5) - Останати резерви** се однесува на останати резерви кои друштвото ги формира од нето добивката, во зависност од своите потреби. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на збирно konto 9213.

Позицијата бр. 101 со назив **A V - НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА** се однесува на остварената добивка од претходни периоди пренесена во тековниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 940. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 940.

Позицијата бр. 102 со назив **A VI - ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА** се однесува на остварената загуба од претходни периоди пренесена во тековниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 941.

Позицијата бр. 103 ознака **A VII - ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД** се однесува на финансискиот резултат на друштвото остварен во последниот пресметковен период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 950.

Позицијата бр. 104 со назив **A VIII (1) - ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД** се однесува на остварената добивка во последниот пресметковен период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 951.

Позицијата бр. 105 со назив **B - СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ** претставува обврска по субординирани (подредени) финансиски инструменти (на пр. субординиран заем). На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 247.

Позицијата бр. 106 со назив **B - ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ** - претставува збир од позиција бр. 107, 108, 109, 110, 111 и 112 и се однесува на техничките резерви на друштвото наменети за покривање на идните обврски по склучените договори за осигурување. На овие позиции се искажуваат бруто износи.

Позицијата бр. 107 со назив **B I - Бруто резерви за преносни премии** се искажува бруто износот на резерви за преносни премии. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 6000.

Позицијата бр. 108 со назив **B II - Бруто математичка резерва** се искажува бруто износот на математичка резерва која друштвото е должно да ја издвојува по однос на договорите за осигурување на живот. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 6010.

на Република Северна Македонија

Позицијата бр. 109 со назив **В III - Бруто резерви за штети** се искажува бруто износот на резерви за штети, односно резерви за пријавени а нерешени штети и резерви за настанати а непријавени штети. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 6030 и 6040.

Позицијата бр. 110 со назив **В IV - Бруто резерви за бонуси и попусти** се искажува бруто износот на резерви за бонуси и попусти. На оваа позиција се искажува износ евидентиран на контото 6050.

Позицијата бр. 111 со назив **В V - Бруто еквализациона резерва** се искажува бруто износот на еквализационата резерва. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 6060.

Позицијата бр. 112 со назив **В VI - Бруто останати технички резерви** се искажува бруто износот на останати технички резерви. На оваа позиција се искажува износ евидентиран на контото 6070.

На позицијата бр. 113 со назив **Г - БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК** се искажува бруто износ на техничките резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го презема инвестицискиот ризик. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 6020.

Позицијата бр. 114 со назив **Д - ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ** претставува збир од вредноста искажана на позиција бр. 115 и 116.

Позицијата бр. 115 со назив **Д (1) - Резерви за вработени претставува** издвојување на друштвото од добивката после оданочување за пензии и слични обврски кои вработените. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 250, 251, 252 и дел од конто 259.

Позицијата бр. 116 со назив **Д (2) - Останати резерви** претставува издвојување од добивката после оданочување според потребите на друштвото за осигурување. На оваа позиција се искажува износ евидентиран на контата 253, 254, 255 и дел од конто 259.

Позицијата 117 со назив **Г - ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ** претставува збир на износот искажан на позициите 118 и 119.

Позицијата 118 со назив **Г (1) - Одложени даночни обврски** се однесува на износот на данок на добивка кој треба да се плати во идниот период а кој се однесува на оданочени привременни разлики. Сметководствено се вреднуваат во согласност со МСС 12 - Данок на добивка. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 295.

Позицијата 119 со назив **Г (2) - Тековни даночни обврски** се однесува на износот на данок на добивка кој треба да се плати на добивката која е предмет на оданочување за тековниот пресметковен период кои сметководствено се вреднуваат во согласност со МСС 12 - Данок на добивка. Тековниот данок за тековниот и претходниот период треба да се признае како обврска во висина во која истиот не е платен. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 280.

На позицијата бр. 120 со назив **Е - ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ** се искажува износот евидентиран на контото 212.

Позицијата бр. 121 со назив **Ж - ОБВРСКИ** - претставува збир од позиција бр. 122, 126 и 130.

Позицијата бр. 122 со назив **Ж I - Обврски од непосредни работи на осигурување** претставува збир од вредноста искажана на позиција бр. 123, 124 и 125 и се однесува на обврските кои произлегуваат од вршење работи на осигурување на друштвото за осигурување, односно обврски по основ на исплата на штети.

На позицијата 123 со назив **Ж I (1) - Обврски спрема осигуреници** се искажува износот евидентиран на контата 200 и 201.

На позицијата 124 со назив **Ж I (2) - Обврски спрема застапници и посредници** се искажува износот евидентиран на контото 202.

На позицијата 125 со назив **Ж I (3) - Останати обврски од непосредни работи на осигурување** се искажува износот евидентиран на контото 209.

Позицијата бр. 126 со назив **Ж II - Обврски од работи на соосигурување и реосигурување** претставува збир од вредноста искажана на позицијата бр. 127, 128 и 129 и се однесува на обврските по основ на премија за соосигурување и реосигурување, обврските по основ на учество во надомест на штети и останати обврски кои произлегуваат од работи на соосигурување и реосигурување.

На позицијата 127 со назив **Ж II (1) - Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување** се искажува износот евидентиран на контата 210 и 211.

На позицијата 128 со назив **Ж II (2) - Обврски по основ на учество во надомест на штети** се искажува износот евидентиран на контото 220, 221 и 222.

На позицијата 129 со назив **Ж II (3) - Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување** се искажува износот евидентиран на контото 219 и 229.

Позицијата бр. 130 со назив **Ж III - Останати обврски** претставува збир од вредноста искажана на позицијата бр. 131, 132 и 133 и се однесува на обврските кои произлегуваат од непосредни работи на осигурување, обврски по основ на финансирање и останати обврски на друштвото за осигурување.

На позицијата 131 назив **Ж III (1) - Останати обврски од непосредни работи на осигурување** се искажува износот евидентиран на групата конта 23.

На позицијата 132 назив **Ж III (2) - Обврски по основ на финансиски вложувања** се искажува износот евидентиран на групата конта 24.

На позицијата 133 назив **Ж III (3) - Останати обврски** се искажува износот евидентиран на групата конта 27, како и на контата 281, 282, 283, 284, 285, 286 и дел од вредноста искажана на контото 289.

Позицијата бр. 134 со назив **З - ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА** се однесува на пасивни временски разграничувања на пресметани а одложени трошоци, пресметани приходи за идни периоди, одложено признавање на приходи за кои постои неизвесност за наплата, пресметани директни провизии, одложена провизија за реосигурување, останати пресметани трошоци и одложени приходи. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 290, 291, 292, 293, 294 и 296.

На позицијата бр. 135 ознака **S - НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ** се искажува дел од износот евидентиран на контото 289.

Позицијата бр. 136 ознака **И - ВКУПНА ПАСИВА** претставува збир на сите позиции искажани во пасивата, односно збир на вредноста искажана на позициите бр. 085, 105, 106, 113, 114, 117, 120, 121, 134 и 135 (А+Б+В+Г+Д+Е+Ж+З+S).

Позицијата бр. 137 ознака **Ј - ВОЊБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА** се однесува на нерезализирани регресни побарувања, дадени емства и гаранции, хартии од вредност и потенцијални хартии од вредност, вложувања и потенцијална добивка и останати пасивни воњбилансни ставки. На оваа позиција се искажува износ евидентиран на контата 995, 996, 997, 998 и 999.

2. ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ)

2.1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Во Извештајот за сеопфатна добивка (Билансот на успех) се искажуваат приходите, трошоците, расходите, промени во техничките резерви и сеопфатниот финансиски резултат на друштвата за осигурување за тековниот и претходниот период за кој се подготвува билансот на успех.

При составување на Извештајот за сеопфатна добивка (Билансот на успех) во колоната 4 се внесуваат податоци за тековната деловна година а во колоната 5 се внесуваат податоци за претходната деловна година.

2.2. УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ на поединечните позиции во Извештај за сеопфатна добивка (Билансот на успех)

На позицијата бр. 200 со назив **A - ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО** се искажуваат вкупните приходи од работење на друштвото за осигурување. Оваа позиција претставува збир на позициите бр. 201, 210, 223а, 224 и 225.

На позицијата бр. 201 со назив **I - ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО-ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)** се искажува износот евидентиран на групата конта 70.

Позицијата бр. 202 со назив **I (1) - Бруто полисирана премија за осигурување** се однесува на бруто полисираната премија за осигурување. Бруто полисираната премија за неживотно осигурување ги вклучува сите износи на премија кои се договорени (полисирани) во тековниот пресметковен период, без разлика дали истите во целост или делумно се однесуваат на наредниот пресметковен период. Финансиските попусти кои ги дава друштвото не се одбитни ставки од бруто полисираната премија. Бруто полисирана премија за осигурување на живот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кои осигурувањето на живот ги опфаќа сите износи на премија за осигурување кои се доспеани (врз основа на одредбите од договорот за осигурување) во тековниот пресметковен период во однос на сите активни договори за осигурување. Бруто полисираната премија за осигурување на живот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кои осигурувањето на живот, вклучува: еднократно платена премија по договори за осигурување кои влегле во сила во текот на пресметковниот период или рата на премија која доспеала за наплата во текот на пресметковниот период во случај кога согласно договорот за осигурување е договорено повеќекратно плаќање на премијата. Финансиските попусти кои ги дава друштвото не се одбитни ставки од бруто полисираната премија. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 700.

Позицијата бр. 203 со назив **I (2) - Бруто полисирана премија за соосигурување** се однесува на бруто полисираната премија примена во соосигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 701.

Позицијата бр. 204 со назив **I (3) - Бруто полисирана премија за реосигурување и ретроцесија** се однесува на бруто полисираната премија примена во реосигурување, односно ретроцесија. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 702.

Позицијата бр. 205 со назив **I (4) - Бруто полисирана премија предадена во соосигурување** се однесува на делот од бруто полисираната премија по однос на работи на осигурување предадени во соосигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 703.

Позицијата бр. 206 со назив **I (5) - Бруто полисирана премија предадена во реосигурување** се однесува на делот од бруто полисираната премија по однос на работи на осигурување предадени во реосигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 704.

Позицијата бр. 207 со назив **I (6) - Промена во бруто-резервата за преносна премија** претставува разлика помеѓу бруто-резервата за преносна премија на крајот и бруто-резервата за преносна премија на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 705.

Позицијата бр. 208 со назив **I (7) - Промена во бруто-резервата за преносна премија - дел за соосигурување** претставува разлика помеѓу бруто-резервата за преносна премија - дел за соосигурување на крајот и бруто-резервата за преносна премија - дел за соосигурување на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 706.

Позицијата бр. 209 со назив **I (8) - Промена во бруто-резервата за преносна премија - дел за реосигурување** претставува разлика помеѓу бруто-резервата за преносна премија - дел за реосигурување на крајот и бруто-резервата за преносна премија - дел за реосигурување на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 707.

Позицијата 210 со назив **II - ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА** ги опфаќа приходите кои се остваруваат по основ на вложувања (дивиденда, учество во добивка, зголемување на вредноста и др.). Оваа позиција претставува збир од вредноста искажана на позицијата бр. 211, 212, 216, 217, 218, 219 и 223.

Позицијата бр. 211 со назив **II (1) - Приходи од подружници, придружни друштва и заеднички контролирани ентитети** ги опфаќа приходите остварени од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на збирните конта 7200, 7210, 7220, 7230, 7240, 7250, 7260, 7270 и дел од износот евидентиран на контото 729.

Позицијата бр. 212 со назив **II (2) - Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти** се однесува на остварените приходи на друштвата за осигурување, по основ на вложувања во земјиште и градежни објекти. Вклучува приходи од наемнини, приходи од зголемување на вредноста на земјиштето и градежните објекти и приходи од продажба на земјиште и градежни објекти, односно збир на вредноста искажана на позициите бр. 213, 214 и 215.

Позицијата бр. 213 со назив **II (2.1) - Приходи од наемнини** се однесува на приходите на друштвата за осигурување остварени по основ на земјиште и градежни објекти дадени под наем. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 7279.

Позицијата бр. 214 со назив **II (2.2) - Приходи од зголемување на вредноста на земјиштето и градежните објекти** се однесува на приходите на друштвата за осигурување кои произлегуваат од ревалоризација на земјиштето и градежните објекти. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 7245.

Позицијата бр. 215 со назив **II (2.3) - Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти** се однесува на приходите на друштвата за осигурување остварени по основ на продажба на земјиште и градежни објекти. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 7263.

Позицијата бр. 216 со назив **II (3) - Приходи од камати** се однесува на приходите на друштвата за осигурување остварени по основ на камати на финансиски вложувања (на пр., каматен приход од обврзници, даде-

ни заеми, депозити и сл.). Сметководствено се третираат во согласност со МСС18: Приходи. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 7201, 7202, 7203, 7204, 7205, 7206 и 7209.

Позицијата бр. 217 со назив **II (4) - Позитивни курсни разлики** се однесува на позитивните курсни разлики кои произлегуваат од промени на средниот курс на странските валути при пресметување на вредноста на вложувањата на друштвата за осигурување. Истите сметководствено се третираат во согласност со МСС 21: Ефекти од промена на девизниот курс. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 7221, 7222, 7223, 7224, 7225, 7226 и 7229.

Позицијата бр. 218 со назив **II (5) - Вредносно усогласување (перереализирани добивки, сведување на објективна вредност)** се однесува на приходите на друштвата за осигурување кои произлегуваат од вредносното усогласување на вложувањата класифицирани во портфолиото за тргување (по објективна вредност). На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 7251, 7252, 7253 и 7259.

Позицијата бр. 219 со назив **II (6) - Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка** се однесува на приходите на друштвата за осигурување, односно реосигурување остварени од продажба на финансиски вложувања. Вклучува финансиски вложувања расположливи за продажба, финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност) и останати финансиски вложувања. Оваа позиција претставува збир на вредноста искажана на позициите бр. 220, 221 и 222.

Позицијата бр. 220 со назив **II (6.1) - Финансиски вложувања расположливи за продажба** се однесува на приходи на друштвата за осигурување, односно реосигурување остварени со продажба на финансиски вложувања класифицирани во портфолиото за продажба. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 7261.

Позицијата бр. 221 со назив **II (6.2) - Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)** се однесува на приходи на друштвата за осигурување, односно реосигурување остварени со продажба на финансиски вложувања класифицирани во портфолиото по објективна вредност. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 7262.

Позицијата бр. 222 со назив **II (6.3) - Останати финансиски вложувања** се однесува на сите останати приходи од продажба на финансиски вложувања на друштвата за осигурување, односно реосигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на збирното konto 7269.

Позицијата бр. 223 со назив **II (7) Останати приходи од вложувања** се однесува на сите останати приходи од вложувања на друштвата за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на збирните konta 7211, 7231, 7232, 7239, 7241, 7242, 7243, 7244, 7249 и дел од износот евидентиран на контото 729.

Позицијата бр. 223а со назив **III - ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ** се однесува на приходите остварени по основ на провизија за реосигурување и останати учества во добивка. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 710.

Позицијата бр. 224 со назив **IV - ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ** се однесува на приходите остварени од процена на штети, приходи по основ на исплатени штети по основ на неосигурени и непознати моторни возила и слични осигурително-технички приходи на друштвата за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата conta 71, освен контото 710.

Позицијата бр. 225 со назив **V - ОСТАНАТИ ПРИХОДИ** се однесува на останатите приходи на друштвото неискжани на други позиции. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата conta 73.

На позицијата бр. 226 со назив **B - РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО** се искажуваат вкупните расходи од работење на друштвото за осигурување. Оваа позиција претставува збир на позициите бр. 228, 236, 246, 249, 252, 271, 281, 284 и 285.

На позицијата бр. 227 со назив **I - ПАНАНТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)** се искажува износот евидентиран на групата conta 40.

Позицијата бр. 228 со назив **I (1) - Бруто исплатени штети** се однесува на бруто исплатените штети, односно надоместоците за штети, суми на осигурување и други договорени износи кои се исплаќаат на осигурениците, односно корисниците на осигурувањето по основ на сите склучени договори за осигурување, соосигурување и реосигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 400.

Позицијата бр. 229 со назив **I (2) - Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања** се однесува на приходите остварени по основ на реализирани регресни побарувања и спасени остатоци од осигурениот имот. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 401.

Позицијата бр. 230 со назив **I (3) - Бруто исплатени штети - дел за соосигурување** се однесува на делот на соосигурување во бруто исплатените штети. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 402.

Позицијата бр. 231 со назив **I (4) - Бруто исплатени штети - дел за реосигурување/ ретроцесија** се однесува на делот на реосигурување во бруто исплатените штети. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 403.

Позицијата бр. 232 со назив **I (5) - Промени во бруто резервите за штети** ја претставува разликата помеѓу бруто-резервите за штети на крајот и бруто-резервите за штети на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 404.

Позицијата бр. 233 со назив **I (6) - Промени во бруто-резервите за штети - дел за соосигурување** ја претставува разликата помеѓу бруто-резервите за штети - дел за соосигурување на крајот и бруто-резервите за штети - дел за соосигурување на почетокот од пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 405.

Позицијата бр. 234 со назив **I (7) - Промени во бруто-резервите за штети - дел за реосигурување** ја претставува разликата помеѓу резервата за штети - дел за реосигурување на крајот и резервата за штети - дел за реосигурување на почетокот од пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 406.

Позицијата бр. 235 со назив **II - ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ** ги опфаќа нето промените во математичката резерва и нето промените во останатите технички резерви. Претставува збир од вредноста искажана на позициите бр. 236 и 239. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата conta 41.

Позицијата бр. 236 со назив **II (1) - Промени во математичката резерва, нето од реосигурување** претставува разлика од вредноста искажана на позициите бр. 238 и 239.

Позицијата бр. 237 со назив **II (1.1) - Промени во бруто математичката резерва** ги опфаќа промените во бруто математичката резерва, односно разликата помеѓу бруто математичката резерва на крајот и бруто математичката резерва на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 4100, 4102 и 4103.

Позицијата бр. 238 со назив **II (1.2.) - Промени во бруто математичката резерва** - дел за соосигурување/реосигурување претставува разлика помеѓу бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување на крајот и бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се исказува износот евидентиран на контата 4110, 4112 и 4113.

Позицијата бр. 239 со назив **II (2.) - Промени во еквивалентната резерва**, нето од реосигурување вклучува промени во еквивалентната резерва а претставува разлика од вредноста исказана на позициите бр. 241 и 242.

Позицијата бр. 240 со назив **II (2.1.) - Промени во бруто еквивалентната резерва** се однесува на промени во бруто еквивалентната резерва и претставува разлика помеѓу бруто еквивалентната резерва на крајот и бруто еквивалентната резерва на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се исказува износот евидентиран на контото 414.

Позицијата бр. 241 со назив **II (2.2.) - Промени во бруто еквивалентната резерва** - дел за соосигурување и реосигурување претставува разлика помеѓу бруто еквивалентната резерва, дел за соосигурување и реосигурување на крајот на периодот и бруто еквивалентната резерва, дел за соосигурување и реосигурување на почетокот на периодот. На оваа позиција се исказува износот евидентиран на контото 415.

Позицијата бр. 242 со назив **II (3.) - Промени во останатите технички резерви**, нето од реосигурување вклучува промени во останатите технички резерви (кои вклучуваат други технички резерви), а претставува разлика од вредноста исказана на позициите бр. 244 и 245.

Позицијата бр. 243 со назив **II (3.1.) - Промени во останатите бруто технички резерви** се однесува на промени во останатите бруто технички резерви и претставува разлика помеѓу останатите бруто технички резерви на крајот и останатите бруто технички резерви на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се исказува износот евидентиран на контата 412 и 416.

Позицијата бр. 244 со назив **II (3.2.) - Промени во останатите бруто технички резерви** - дел за соосигурување и реосигурување претставува разлика помеѓу останати бруто технички резерви, дел за соосигурување и реосигурување на крајот на периодот и останати бруто технички резерви, дел за соосигурување и реосигурување на почетокот на периодот. На оваа позиција се исказува износот евидентиран на контата 413 и 417.

Позицијата бр. 245 со назив **III - ПРОМЕНИ ВО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ** вклучува промени во математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот, нето од реосигурување а претставува разлика од вредноста исказана на позициите бр. 247 и 248.

Позицијата бр. 246 со назив **III (1.) - Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот** каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот се однесува на промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот на крајот и бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се исказува износот евидентиран на контото 4101.

Позицијата бр. 247 со назив **III (2.) - Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот** каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот - дел за соосигурување и реосигурување претставува разлика помеѓу бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот - дел за соосигурување и реосигурување на крајот на периодот и бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот - дел за соосигурување и реосигурување на почетокот на периодот. На оваа позиција се исказува износот евидентиран на контото 4111.

Позицијата бр. 248 со назив **IV - ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ** претставува збир од вредноста исказана на позициите бр. 250 и 251.

Позицијата бр. 249 со назив **IV (1.) - Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)** - претставуваат дел од позицијата бр. 249 кој се однесува на трошоци за поврат на премија кои зависат од резултатот. На оваа позиција се исказува износот евидентиран на контото 4200.

Позицијата бр. 250 со назив **IV (2.) - Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)** - претставуваат дел од позицијата бр. 249 која се однесува на трошоци за поврат на премија кои не зависат од резултатот. На оваа позиција се исказува износот евидентиран на контото 4201.

Позицијата бр. 251 со назив **V - НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО** - претставува збир од позициите 252 и 256, односно збир од трошоците за стекнување на осигурување и административните трошоци на друштвата за осигурување.

Позицијата бр. 252 со назив **V (1.) - Трошоци за стекнување** претставува збир од позициите бр. 253, 253а, 254 и 255. На оваа позиција се прикажуваат трошоците кои се однесуваат непосредно на склучувањето на нови договори за осигурување или обнова на постоечки договори за осигурување.

Трошоци за стекнување се следниве варијабилни (маргинални) трошоци:

а) Провизија на застапници во осигурување и осигурителни брокери и трошоци за одобрени бонуси за склучени договори за осигурување.

б) Еден дел од вкупните надоместоци исплатени кои вработените во продажната мрежа, кој дел е во непосредна врска со потрошеното време на вработените за извршување на следниве активности кои довеле до склучување на договори за осигурување:

1. Снимање и преземање на ризик во осигурување;
2. Подготовка и печатење на полицата;
3. Надоместоци за извршени здравствени прегледи,

со цел утврдување и контрола на ризикот кој се презема во осигурување.

в) Останати трошоци кои се непосредно поврзани со вршењето на работи на осигурување, наведени во параграфот б), а кои друштвото за осигурување не би ги признало во случај да не би биле склучени договорите за осигурување.

Следниве трошоци не се трошоци за стекнување и не се капитализираат, односно истите се признаваат во моментот на нивно настанување:

- надомест за спроведување на супервизија на осигурување, надомест за финансирање на противпожарните единици, надомест за финансирање на услуги од задолжителното здравствено осигурување и други јавни давачки кои се утврдуваат на премијата;
- трошоците за реклама и маркетинг;
- промотивни активности кои не резултираат со склучување на договори за осигурување;

- трошоци за истражување и развој на нови производи;

- обуки;
- режиски трошоци;
- ренти и кирини;
- амортизација;
- трошоци за одржување на опремата и софтверот;
- останати режиски трошоци.

Позицијата бр. 253 со назив **V (1.1.) - Провизија** се однесува на трошоци кон друштвата за осигурување како резултат на пресметани провизии врз основа на склучени договори за осигурување. Провизијата најчесто се искажува како процент од вредноста на трансакцијата, а ретко како фиксен износ. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 430.

Позиција бр. 253а со назив **V (1.2.) - Бруто-плати** за вработените во внатрешната продажна мрежа се однесува на трошоците за плати и придонеси за плати на вработените во внатрешната продажна мрежа. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 4700.

Позицијата бр. 254 со назив **V (1.3.) - Останати трошоци** за стекнување се однесува на сите останати трошоци за стекнување на осигурување на друштвата за осигурување, освен оние искажани во позицијата бр. 253 и на 253а. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 4370, како и дел од трошоците искажани на контата 4371 и 453.

Позиција бр. 255 со назив **V (1.4.) - Промена во одложените трошоци** за стекнување се однесува на временското одложување на трошоците за стекнување кои можат да се одложат за време на трасе на договорот за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 438.

Позицијата бр. 256 со назив **V (2.) - Административни трошоци** претставува збир од позициите бр. 257, 258, 259 и 260 а се однесува на трошоците поврзани со наплата на премија, управување со портфолио, обработка на бонуси и понуси, активно и пасивно реосигурување итн. Посебно содржи трошоци за вработени, трошоци за амортизација, трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност и останати административни трошоци. Административните трошоци не можат да се разграничуваат.

Позицијата бр. 257 со назив **V (2.1.) - Амортизација на материјални средства** кои служат за вршење на дејноста се однесува на амортизирањето на постојните материјални средства во текот на нивниот век на употреба. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата конта 44.

Позицијата бр. 258 со назив **V (2.2.) - Трошоци за вработените** претставува збир од позициите бр. 258а, 258б, 258в, 258г и 258д и истата се однесува на трошоците за плати на вработените, трошоци за даноци и придонеси за плата, придонеси од задолжително социјално осигурување, трошоци за дополнително пензиско осигурување на вработените и останати трошоци за вработените.

Позицијата бр. 258а со назив **V (2.2.1) - Плати и надоместоци** се однесува на плати и надоместоци на вработените. На оваа позиција се искажува делот од износот евидентиран на контата 4701 и 4702 кој се однесува на плати и надоместоци на вработените.

Позицијата бр. 258б со назив **V (2.2.2) - Трошоци за даноци за плати и надоместоци на плата** се однесува на трошоци за даноци за плати и надоместоци на плата на вработените. На оваа позиција се искажува делот од износот евидентиран на контата 4701 и 4702 кој се однесува на трошоци за даноци за плати и надоместоци на плата на вработените.

Позицијата бр. 258в со назив **V (2.2.3) - Придонеси од задолжително социјално осигурување** се однесува на трошоци за придонеси од задолжително социјално

осигурување на вработените. На оваа позиција се искажува делот од износот евидентиран на контата 4701 и 4702 кој се однесува на трошоци за придонеси од задолжително социјално осигурување на вработените.

Позицијата бр. 258г со назив **V (2.2.4) - Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработените** се однесува на трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработените. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 471.

Позицијата бр. 258д со назив **V (2.2.5) - Останати трошоци за вработените** се однесува на сите останати трошоци за вработените. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 479.

Позицијата бр. 259 со назив **V (2.3.) - Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки**. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 431.

Позицијата бр. 260 со назив **V (2.4.) - Останати административни трошоци** се однесува на останати административни трошоци на друштвата за осигурување, вклучувајќи трошоци за услуги, материјални трошоци и трошоци за резервирања. Оваа позиција претставува збир од позициите 260а, 260б и 260в.

Позицијата бр. 260а со назив **V (2.4.1) - Трошоци за услуги** се однесува на трошоците за услуги на друштвата за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 432, 433, 434, 435, 436, 4371д, 4372 и 439.

Позицијата бр. 260б со назив **V (2.4.2) - Материјални трошоци** се однесува на материјалните трошоци на друштвата за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 450, 451, 452, 453д, 454, 455, 456 и 459.

Позицијата бр. 260в со назив **V (2.4.3) - Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето** се однесува на трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето на друштвата за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата конта 46.

Позицијата бр. 261 со назив **VI - ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА** претставува збир од позициите бр. 262, 263, 264, 265, 266 и 270.

Позицијата бр. 262 со назив **VI (1) - Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста** се однесува на амортизација на недвижности кои сметководствено се третираат според МСС 40 и кои се вреднуваат според моделот на трошоци. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 490.

Позицијата бр. 263 со назив **VI (2) - Трошоци за камати** претставува трошок на друштвата за осигурување, односно реосигурување по основ на камата од вложувања, односно трошок на цената на употреба на паричните средства. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 480.

Позицијата бр. 264 со назив **VI (3) - Негативни курсни разлики** се однесува на негативни курсни разлики кои произлегуваат од промените на средниот курс на странските валути при пресметување на вредноста на вложувањата на друштвата за осигурување, односно реосигурување. Сметководствено се третираат согласно МСС 21: Ефекти од промени во девизните курсеви. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 481.

Позицијата бр. 265 со назив **VI (4) - Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)** се однесува на загубата која друштвото за осигурување ја остварило како резултат на вредносно усогласување на финансискиот имот класифициран во портфолиото на вложувања за тргување (по објективна вредност). На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 483.

Позицијата бр. 266 со назив **VI (5) - Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба** се однесува на загубите кои друштвото за осигурување ги остварува при продажба на финансиски имот. Оваа позиција претставува збир на вредноста исказана на позициите 267, 268 и 269.

На позиција бр. 267 со назив **VI (5.1) - Финансиски вложувања расположливи за продажба** се исказува износот евидентиран на контото 4841.

На позиција бр. 268 со назив **VI (5.1) - Финансиски вложувања за тргување** се исказува износот евидентиран на контото 4842.

На позицијата бр. 269 со назив **VI (5.3) - Останати финансиски вложувања** се исказува износот евидентиран на контата 4840, 4843 и 4849.

Позицијата бр. 270 со назив **VI (6) - Останати трошоци од вложувања** ги опфаќа сите останати трошоци кои друштвото за осигурување ги класифицираше како трошок од вложување. На оваа позиција се исказува износот евидентиран на контата 482, 485 и 489.

Позиција 271 со назив **VII - ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ** претставуваат збир од вредноста исказана на позициите бр. 282 и 283.

Позицијата бр. 272 со назив **VII (1) - Трошоци за превентива** - На оваа позиција се исказува износот евидентиран на контото 424.

На позицијата бр. 273 со назив **VII (2) - Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување** се исказува износот евидентиран на контата 421, 422, 423, 425 и 429.

Позицијата бр. 274 со назив **VIII - ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА** се однесува на исправката на вредноста на побарувањата по основ на премија за осигурување по однос на извршена резервација, ослободување на резервацијата и наплатени претходно отпишани побарувања по основ на премија за осигурување. На оваа позиција се исказува износот евидентиран на контото 494.

Позицијата бр. 275 со назив **IX - ОСТАНАТИ РАСХОДИ ВКЛУЧУВАЈЌИ ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА** се однесува на останатите расходи на друштвото неискжани на други позиции. На оваа позиција се исказува износот евидентиран на збирните конта 491, 492, 493, 495, 496, 497 и 498.

Позицијата бр. 276 со назив **X - ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ** претставува разлика меѓу вредноста исказана на позицијата 200 и вредноста исказана на позицијата 226. На оваа позиција се исказува износот евидентиран на контото 801.

Позицијата бр. 277 со назив **XI - ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА** претставува разлика меѓу вредноста исказана на позицијата 226 и вредноста исказана на позицијата 200. На оваа позиција се исказува износот евидентиран на контото 802.

На позицијата бр. 278 со назив **XII - ДАПОК НА ДОБИВКА, ОДНОСНО ЗАГУБА** се исказува износот евидентиран на контото 810 и 811.

Позицијата бр. 279 со назив **XIII - ОДЛОЖЕН ДАНОК** претставува одложениот данок кој е вклучен во одредување на него добивката или загубата за периодот.

Позицијата бр. 280 со назив **XIV - ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ** се однесува на дел од капиталот како резултат на вишок приход над расходи остварени во тековниот пресметковен период после пресметката на данокот на добивка. На оваа позиција се исказува износот евидентиран на контото 820.

Позицијата бр. 281 со назив **XV - ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ** се однесува на дел од капиталот како резултат на вишок расходи над приходите остварени во тековниот пресметковен период после пресметката на данокот на добивка. На оваа позиција се исказува износот евидентиран на контото 821.

3. ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИ ТЕКОВИ

3.1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

При составување на Извештајот за парични текови во колоната 3 се внесуваат податоци за тековната деловна година а во колоната 4 се внесуваат податоци за претходната деловна година. За парични текови во смисла на овој правилник се смета наплатата и исплатата во пари и парични еквиваленти преку жиро-сметки и девизни сметки, вклучувајќи компензации, асигнации и цесни извршени преку тие сметки во согласност со МСС и други релевантни стандарди.

За парични текови не се сметаат преносите од една на друга сметка во рамки на друштвото за осигурување.

Износот на парични приливи и одливи се утврдува врз основа на евиденција за приливите и одливите во благајна, на жиро-сметки и девизни сметки на друштвото или врз основа на состојбата на прометот на поединечни сметки на средства и обврски, односно приходи и расходи, односно групи на конта и конта во деловните книги на друштвото.

3.2. УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ на поединечните позиции во Извештајот за парични текови

A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

На позицијата бр. 300 со назив **A I - ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ** се исказуваат вкупните приливи на пари од вршење работи на осигурување. Оваа позиција претставува збир на вредноста исказана на позициите бр. 301, 302, 303, 304 и 305.

На позицијата бр. 301 со назив **A I (1) - Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси** се исказуваат вкупните приливи на пари од наплатени побарувања по основ на премија за осигурување и премија за соосигурување од осигуреници односно договорувачи на осигурување во текот на пресметковниот период и вкупните приливи по основ на примени аванси.

На позицијата бр. 302 со назив **A I (2) - Премија за реосигурување и ретроцесија** се исказуваат вкупните приливи на пари од наплатени побарувања по основ на премија за реосигурување и ретроцесија од друштва за осигурување - цеденти во текот на пресметковниот период.

На позицијата бр. 303 со назив **A I (3) - Приливи од учество во надомест на штети** се исказуваат вкупните приливи на пари од наплатени побарувања по основ на учество во надомест на штети и надоместоци за штети по основ на соосигурување и реосигурување односно ретроцесија во текот на пресметковниот период.

На позицијата бр. 304 со назив **A I (4) - Примени камати од работи на осигурување** се исказуваат вкупните приливи на пари од наплатени побарувања по основ на договорени и затезни камати од осигуреници, соосигурувачи, реосигурувачи, ретроцесионери и регресни должници, како и други наплатени камати кои произлегуваат од деловните активности на друштвото.

На позицијата бр. 305 со назив **A I (5) - Останати приливи од деловни активности** се исказуваат останатите приливи на пари од наплата на регресни побарувања.

рувања, од работи на посредување и застапување, од услужни активности по основ на извид, проценка и ликвидација на штети, од наплата на приходи по основ на кирни и насмнини, членарини и останати деловни приходи на друштвото, како и наплата на побарувања од вработените и останати побарувања.

На позицијата бр. 306 со назив **А II - ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ** се исказуваат вкупните одливи на пари од работи на осигурување. Оваа позиција претставува збир на позициите бр. 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313 и 314.

На позицијата бр. 307 со назив **А II (1) - Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси** се исказуваат вкупните извршени исплати на осигуреници, корисници на осигурување и трети оштетени лица на име надомест на штети и договорени суми на осигурување по основ на осигурување и учество во надомест на штети по основ на соосигурување во текот на пресметковниот период и извршени исплати по основ на дадени аванси.

На позицијата бр. 308 со назив **А II (2) - Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија** се исказуваат вкупните извршени исплати по основ на учество во надомест на штети и надоместоци за штети по основ на реосигурување односно ретроцесија во текот на пресметковниот период.

На позицијата бр. 309 со назив **А II (3) - Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија** се исказуваат вкупните извршени исплати по основ на премија за соосигурување и реосигурување, односно ретроцесија во текот на пресметковниот период.

На позицијата бр. 310 со назив **А II (4) - Надоместоци и други лични расходи** се исказуваат вкупните извршени исплати по основ на исплатени бруто плати и останати лични заработки.

На позицијата бр. 311 со назив **А II (5) - Останати трошоци за спроведување на осигурување** се исказуваат вкупните извршени исплати по основ на трошоци за материјали, потрошено гориво и енергија, насмнини, реклама и останати трошоци за спроведување на осигурувањето извршени во текот на пресметковниот период.

На позицијата бр. 312 со назив **А II (6) - Платени камати** се исказуваат вкупните извршени исплати по основ на камати исплатени во текот на пресметковниот период.

На позицијата бр. 313 со назив **А II (7) - Данок на добивка и останати јавни давачки** се исказуваат вкупните извршени исплати по основ на платени аконтации за данок и други јавни давачки по конечна пресметка за претходната година намалени за извршениот поврат на средства во текот на пресметковниот период.

На позицијата бр. 314 со назив **А II (8) - Останати парични одливи од деловни активности** се исказуваат одливите на пари кои настануваат исклучително, односно кои немаат карактер на редовни парични приливи од деловни активности, како и одливите на пари за кои не се книжени обврски.

На позицијата бр. 315 со назив **А III - НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ** се исказуваат разликата помеѓу вредноста исказана на позициите под бр. 300 и 306.

На позицијата бр. 316 со назив **А IV - НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ** се исказуваат разликата помеѓу вредноста исказана на позициите под бр. 306 и 300.

Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

На позицијата бр. 317 со назив **Б I - ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА** се исказуваат вкупните приливи на пари од активности на инвестирање (вложување). Оваа позиција претставува збир на позициите бр. 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324 и 325.

На позицијата бр. 318 со назив **Б I (1) - Приливи од продажба на нематеријални средства** се исказуваат вкупните приливи на пари од продажба на нематеријални средства во текот на пресметковниот период.

На позицијата бр. 319 со назив **Б I (2) - Приливи од продажба на материјални средства** се исказуваат вкупните приливи на пари од продажба на материјални средства кои служат за вршење на дејноста на друштвото за осигурување во текот на пресметковниот период.

На позицијата бр. 320 со назив **Б I (3) - Приливи од продажба на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото** се исказуваат вкупните приливи на пари од продажба на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото за осигурување во текот на пресметковниот период.

На позицијата бр. 321 со назив **Б I (4) - Приливи од вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и засаднички контролирани ентитети** се исказуваат вкупните приливи на пари во текот на пресметковниот период по основ на продажба на краткорочни и долгорочни финансиски пласмани во друштва во група - подружници, придружени друштва и засаднички контролирани ентитети намалени за извршените исплати направени се цел стекнување на тие пласмани.

На позицијата бр. 322 со назив **Б I (5) - Приливи од вложувања кои се чуваат до достасување** се исказуваат вкупните приливи на пари во текот на пресметковниот период по основ на продажба на краткорочни и долгорочни финансиски вложувања кои се чуваат до достасување намалени за извршените исплати направени се цел стекнување на тие пласмани.

На позицијата бр. 323 со назив **Б I (6) - Приливи од останати финансиски пласмани** се исказуваат вкупните приливи на пари во текот на пресметковниот период од продажба на хартии од вредност и удели намалени за извршените исплати направени се цел стекнување на тие пласмани.

На позицијата бр. 324 со назив **Б I (7) - Приливи од дивиденди и останати учества во добивка** се исказуваат вкупните приливи на пари во текот на пресметковниот период по основ на дивиденда и останати учества во добивка.

На позицијата бр. 325 со назив **Б I (8) - Приливи од камати** се исказуваат вкупните приливи на пари во текот на пресметковниот период по основ на наплатени камати кои произлегуваат од вложувања.

На позицијата бр. 326 со назив **Б II - ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА** се исказуваат вкупните одливи на пари од активности на инвестирање (вложување). Оваа позиција претставува збир на позициите бр. 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333 и 334.

На позицијата бр. 327 со назив **Б II (1) - Одливи од купување на нематеријални средства** се исказуваат вкупните одливи на пари по основ на стекнување (купување) на нематеријални средства во текот на пресметковниот период.

На позицијата бр. 328 со назив **Б II (2) - Одливи од купување на материјални средства** се исказуваат вкупните одливи на пари по основ на стекнување (купување) на материјални средства кои служат за вршење на дејноста на друштвото за осигурување во текот на пресметковниот период.

На позицијата бр. 329 со назив **Б II (3) - Одливи од купување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста** се исказуваат вкупните одливи на пари по основ на стекнување (купување) на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото за осигурување во текот на пресметковниот период.

На позицијата бр. 330 со назив **Б I (4) - Одливни од вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети** се искажуваат вкупните одливи на пари во текот на пресметковниот период по основ на стекнување (купување) на краткорочни и долгорочни финансиски пласмани во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети намалени за паричните приливи по основ на продажба на тие пласмани.

На позицијата бр. 331 со назив **Б II (5) - Одливни од вложувања кои се чуваат до достасување** се искажуваат вкупните одливи на пари во текот на пресметковниот период по основ на стекнување (купување) на краткорочни и долгорочни финансиски инструменти (хартни од вредност) кои се чуваат до достасување намалени за паричните приливи по основ на продажба на тие хартни од вредност.

На позицијата бр. 332 со назив **Б II (6) - Одливни од останати финансиски пласмани** се искажуваат вкупните одливи на пари во текот на пресметковниот период по основ на купување на долгорочни и краткорочни финансиски пласмани намалени за вкупните приливи на пари од продажба или реализација на тие пласмани (депонирање и вложување).

На позицијата бр. 333 со назив **Б II (7) - Одливни од дивиденди и останати учества во добивка** се искажуваат вкупните одливи на пари во текот на пресметковниот период по основ на исплата на дивиденда и останати учества во добивка.

На позицијата бр. 334 со назив **Б II (8) - Одливни од камати** се искажуваат вкупните одливи на пари во текот на пресметковниот период по основ на платени камати.

На позицијата бр. 335 со назив **Б III - НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ** се искажува разликата помеѓу вредноста искажана на позициите под бр. 317 и 326.

На позицијата бр. 336 со назив **Б IV - НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ** се искажува разликата помеѓу вредноста искажана на позициите под бр. 326 и 317.

В. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ

На позицијата бр. 337 со назив **В I - ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ** се искажуваат вкупните приливи на пари од финансиски активности. Оваа позиција претставува збир на позициите бр. 338, 339 и 340.

На позицијата бр. 338 со назив **В I (1) - Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал** се искажуваат приливите на пари по основ на уплата на акции во акционерскиот капитал на друштвото.

На позицијата бр. 339 со назив **В I (2) - Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми** се искажуваат приливите на пари по основ на краткорочни и долгорочни кредити и заеми, намалени за сите отплати на тие кредити во тековниот пресметковен период.

На позицијата бр. 340 со назив **В I (3) - Приливи по основ на останати краткорочни и долгорочни обврски** се искажуваат приливите на пари по основ на останати краткорочни и долгорочни обврски, намалени за сите отплати на тие обврски во тековниот пресметковен период.

На позицијата бр. 341 со назив **В II - ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ** се искажуваат вкупните одливи на пари од финансиски активности. Оваа позиција претставува збир на позициите бр. 342, 343 и 344.

На позицијата бр. 342 со назив **В II (1) - Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски** се искажуваат одли-

вите на пари по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски, намалени за износот на новите заеми, кредити и обврски во тековниот пресметковен период.

На позицијата бр. 343 со назив **В II (2) - Одливи по основ на откуп на сопствени акции** се искажуваат одливите на пари по основ на откуп на сопствени акции во тековниот пресметковен период.

На позицијата бр. 344 со назив **В II (3) - Одливи по основ на исплата на дивиденда** се искажуваат одливите на пари по основ на исплата на дивиденда во тековниот пресметковен период.

На позицијата бр. 345 со назив **В III - НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ** се искажува разликата помеѓу вредноста искажана на позициите под бр. 337 и 341.

На позицијата бр. 346 со назив **В IV - НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ** се искажува разликата помеѓу вредноста искажана на позициите под бр. 341 и 337.

4. ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО КАПИТАЛОТ

4.1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Извештајот за промени во капиталот го прикажува зголемувањето односно намалувањето на нето средствата на друштвото во периодот меѓу два периода на известување. Извештајот за промени во капиталот содржи промени кои произлегуваат од трансакции со акционери односно сопственички промени (емисија на акции, откуп на акции, исплата на дивиденда) и промени кои произлегуваат од активностите на друштвото (добивка, загуба).

4.2. УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ на поединечните позиции во Извештајот за промени во капиталот

4.2.1. Опшн на позициите дадени во колоните

Колоната со реден бр. 1 - **Акционерски капитал** се однесува на акционерскиот капитал на друштвото кој е потребно да се уплати во целост и во паричен облик а кој не може да биде помал од износот утврден со закон. На оваа позиција се искажува износ евидентиран на групата конта 90.

Колоната со реден бр. 2 - **Премии на емитирани акции** се однесува на делот од запишаниот капитал на друштвото кој претставува износ кој се јавува како резултат на продажба на акции по повисока цена од нивната номинална вредност (капитална резерва). Се однесува на разликата помеѓу номиналната и продажната вредност на акциите. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 910 и 911.

Колоната со реден бр. 3 - **Законски резерви** се однесува на резервите на друштвото кои е должно да ги издвојува од остварената добивка во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурување. На оваа позиција се искажува износ евидентиран на конто-то 9210.

Колоната со реден бр. 4 - **Статутарни резерви** се однесува на резерви кои друштвото може да ги издвојува и користи само за намена одредена со Статутот на друштвото. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на конто 9212.

Во колоната со реден бр. 5 - **Резерви за сопствени акции** се искажува износот евидентиран на конто 9211.

Во колоната со реден бр. 6 - **Откупени сопствени акции** се искажува износот евидентиран на конто 922.

Колоната со реден бр. 7 - **Останати резерви** се однесува на останати резерви кои друштвото ги формира од нето добивката, во зависност од своите потреби. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на конто 9213.

на Република Северна Македонија

Колоната со реден бр. 8 - Резерви претставуваа збир од вредноста искажана во колоните 3, 4, 5 и 7 намалена за вредноста искажана во колоната 6.

Колоната со реден бр. 9 - Ревалоризациони резерви претставува корекција на акционерскиот капитал, односно усогласување на акционерскиот капитал кое се врши во услови на инфлација со цел заштита на средствата на сопствениците. Ревалоризација претставува усогласување на номиналната вредност на монетарните и немонетарните позиции на активата и акционерскиот капитал поради промена на цената на производите. Ревалоризацијата произлегува од вредносното усогласување на поединечни ставки на средствата на друштвото за осигурување (недвижности, финансиски средства) во согласност со нивниот сметководствен третман, во согласност со МСС 39 - Финансиски инструменти: признавање и мерење и МСС 16: Недвижности, постројки и опрема. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата конта 93.

Колоната со реден бр. 10 - Нераспределена добивка или пренесена загуба претставува збир од вредноста искажана на позицијата нераспределена нето добивка, односно позицијата пренесена загуба која се формира со одлука на Собранието на акционери на друштвото за распределување на добивката како нераспределена добивка или пренесена загуба. Задржаната добивка може понатаму да се распредели, а пренесената загуба да се покрие. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата конта 94.

Колоната со реден бр. 11 - Добивка или загуба за тековниот пресметковен период се однесува на финансискиот резултат на друштвото остварен во последниот пресметковен период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата конта 95.

Колоната со реден бр. 12 - Вкупно капитал и резерви се однесува на вкупниот износ на акционерски капитал, премии на емитирани акции, законски и статутарни резерви на друштвото, ревалоризациона резерва, нераспределена добивка или пренесена загуба и добивка или загуба за тековниот пресметковен период.

4.2.2. Опис на позициите дадени во редовите

Редот со реден бр. I - Состојба на 1 јануари претходната деловна година се однесува на состојбата на капиталот и резервите на 1 јануари претходната деловна година.

Редот со реден бр. I.1 - Промена во сметководствени политики се однесува на промени на состојбата на капиталот и резервите како резултат на примена на МСС-а 8 Сметководствени политики, промена во сметководствени проценки и грешки, а кој бара ретроактивно усогласување за ефектите од промена на сметководствените политики.

Редот со реден бр. I.2 - Исправка на грешки во претходниот период се однесува на промени на состојбата на капиталот и резервите како резултат на примена на МСС-а 8 Сметководствени политики, промена во сметководствени проценки и грешки, а кој бара ретроактивна исправка на грешки.

Редот со реден бр. II - Состојба на 1 јануари претходната деловна година - преправено се однесува на состојбата на капиталот и резервите на 1 јануари претходната деловна година преправено како резултат на промена во сметководствени проценки и грешки, а кој бара ретроактивно усогласување за ефектите од промена на сметководствените политики.

Редот со реден бр. III - Добивка или загуба за претходната деловна година се однесува на ставките приходи и расходи, вклучувајќи усогласувања заради рекласификација, кои не се признаваат како добивка или загуба како што наложуваат и дозволуваат други МСФИ и кои влијаат на промени во капиталот во текот

на периодот кои произлегле од трансакции и други настани, освен промени кои произлегле од трансакции со акционерите. Ги вклучува следните позиции:

Редот со реден бр. IV - Сопственички промени во капиталот се однесува на капитални трансакции со акционерите - сопственици, како што се уплати на капитал, откуп на сопствени акции, дивиденда и трансакциски трошоци кои се однесуваат на тие трансакции. Се однесува на зголемување, односно намалување на запишаниот капитал, останати уплати на акционерите, исплата на дивиденда и останата распределба на сопствениците.

Редот со реден бр. V - Состојба на 31.12 претходната деловна година се однесува на состојбата на капиталот и резервите на 31.12 претходната деловна година.

Податоците под реден број VI-X друштвата за осигурување ги пополнуваат на истиот начин како претходно опишаните позиции само со вредности кои се однесуваат на тековната деловна година.

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 2

(1) Овој правилник влегува во сила и е во примена со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

(2) По исклучок на став (1) од овој член, друштвата за осигурување кои применуваат сметководствени политики на признавање, последователно мерење и обелоденување за трошоците за стекнување кои се разликуваат од барањата содржани во Прилог 3 Упатство за пополнување на финансиските извештаи од овој правилник се должни да обезбедат идна примена на променети сметководствени политики најдоцна со состојбата на одложените трошоци за стекнување на 1.1.2021 година.

Бр. 02-583/9

7 август 2019 година

Скопје

Совет на експерти на Агенцијата

Претседател,

д-р Климџе Попоски, с.р.